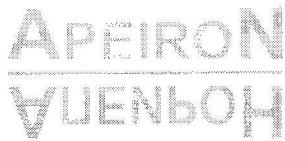

PANEVROPSKI UNIVERZITET

Banja Luka

za multidisciplinärne i virtuelne studije

Pan-European University for Multidiscipline & Virtual Studies

Banja Luka: Bosna i Hercegovina/RS, Pere Kreće 13., Pošt. fah 51 Banja Luka 78102; **www.apeiron-uni.eu** **Studentska služba:** Tel: +387 (0) 51 430 890; 430 892; 430 893; 430 894; Fax: 430 891; **WEB mail:** info@apeiron-uni.eu; **Rektorat:** Tel: +387 (0) 51 430 920; Fax: 430 921; E-mail: rektorat@apeiron-uni.eu; **Vijeće za postdiplomske i doktorske studije:** +387 (0) 51 430 978; **Fakultet poslovne ekonomije:** +387 (0) 51 430 927; 430 974; **Fakultet pravnih nauka:** +387 (0) 51 430 926; 430 973; **Fakultet informacionih tehnologija:** +387 (0) 51 430 925; 430 976; **Fakultet zdravstvenih nauka:** +387 (0) 51 430 923; 430 976; **Fakultet sportskih nauka:** +387 (0) 51 430 924; 430 975; **Management Panevropskog univerziteta** – Upravni odbor & Direktor +387 (0) 51 430 940; fax: 430 921; management@apeiron-uni.eu; **Biblioteka:** +387 (0) 51 430 941; 430 988; **Računovodstvo:** +387 (0) 51 430 945; Fax: +387 (0) 51 430 898; E-mail: finansije@apeiron-uni.eu;

ETIČKI KODEKS

nastavnika Panevropskog univerziteta „Apeiron“

Banja Luka, septembar 2009. godine

Voden snažnim uvjerenjem o izuzetnom značaju morala u nastavno-naučnom i naučno-istraživačkom radu, u cilju očuvanja dostojanstva profesije i unapređivanja znanja i stvaralaštva, moralnih vrijednosti, pravde, odgovornosti i slobode nauke, istraživanja i nastave, u uverenju da je znanje najviša moć, a da se moć može upotrijebiti i za ostvarenje ciljeva na nedopušten ili nezakonit način, uvažavajući punu autonomiju akademske zajednice i ističući da njeni članovi, kao i njene institucije, imaju posebnu odgovornost da u obrazovnom procesu prenesu znanja i razviju intelektualne i moralne vrijednosti mladih, u uverenju o profesionalnoj posvećenosti, visoko moralnoj svijesti i savjesti svih članova akademske zajednice o ovoj odgovornosti. Senat Panevropskog univerziteta "Apeiron" na sjednici održanoj 15.09.2009. godine donosi:

ETIČKI KODEKS NASTAVNIKA UNIVERZITETA

Član 1.

Ovaj Kodeks propisuje skup pravila o dužnostima i pravima članova akademske zajednice, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i načinu života moraju pridržavati svi nastavnici, saradnici i istraživači (u dalnjem tekstu nastavnici) koji obavljaju nastavnu i naučno-istraživačku djelatnost u okviru Univerziteta. Pravila i načela ovog Kodeksa zasnivaju se na posebnoj vrsti poslova nastavnika i neophodnosti ostvarenja visokog stepena njihove profesionalne i moralne odgovornosti.

Član 2.

Osnovni postulati Kodeksa, odnosno nastavničke etike su:

- profesionalna sloboda, odnosno moralna i intelektualna nezavisnost od političkih autoriteta i ekonomске moći bilo koje vrste;
- sloboda govora i istraživanja;
- istinoljubivost, odnosno otkrivanje i obrana istine, onako kako je nastavnik shvata i prepoznaje;
- dijalog i tolerancija u odnosu na tudi stav i mišljenje;
- solidarnost, odnosno međusobno uvažavanje, poštovanje i pomaganje u nastavnom, naučnom i naučno-istraživačkom radu;
- objektivnost i nepristranost u ocjeni tudeg rada i rezultata;
- lični dignitet, samopoštovanje i autoritet;
- nečinjene štete svojim radnjama ili propuštanjem, odnosno nedoprinošenje nastanku štete, materijalne ili nematerijalne;
- osuda negativnih pojava, posebno neprofesionalnosti, neodgovornosti, korupcije, mita i svih drugih oblika nemoralja;
- pravičnost i izbjegavanje konflikta interesa;
- pravo na informaciju uz posebno poštovanje privatnosti i povjerljivosti izvora informacija;
- poštovanje ljudskih sloboda i prava, dostojanstva ljudske jedinke, posebno u medicinskim i biomedicinskim istraživanjima;
- poštovanje kvaliteta života i racionalno upravljanje prirodnim resursima;
- očuvanje biološke raznolikosti i života svih živih bića u istraživačkim projektima;

- poštovanje tudih naučnih i istraživačkih rezultata, obaveza da se ne prisvajaju nezasluženo tudi rezultati i priznanja;
- obaveza da se neprestano radi da svom stručnom i naučnom usavršavanju;
- obaveza da se pospješuje i prihvata mentorstvo prema drugim, posebno mlađim pripadnicima akademске zajednice.

I ODNOS PREMA PROFESIJI

Član 3.

Nastavnici su slobodni i odgovorni u svom radu, teže otkrivanju istine, istražuju je i brane onako kako je sami vide i shvataju. Pri tom su dužni da:

- unapređuju svoje znanje i kompetenciju u skladu s najvišim standardima savremene nauke i obrazovnog procesa;
- promovišu akademske slobode, autonomiju Univerziteta kao institucije i intelektualne i duhovne slobode;
- pravično koristee usvojena znanja, šire ih i prenose;
- ispoljavaju intelektualno poštenje.

Profesionalna sloboda ne može biti opravdanje za povredu osnovnih prava čovjeka, prava i dostojanstva drugih nastavnika, studenata i drugih građana. Trenutni interesi, bilo materijalni ili moralni, ne smiju ugrožavati niti kompromitovati slobodu stvaranja, istraživački ili stvaralački duh.

II ODNOS PREMA STUDENTIMA

Član 4.

Nastavnici moraju podsticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup studiranju. Obaveza nastavnika je da u prenošenju znanja primjenjuje najviše naučne, stručne, profesionalne i etičke standarde.

Član 5.

Nastavnici, kao intelektualna elita, vode svoje studente u procesu obrazovanja, odnosno studiranja, oni su i njihovi savjetnici i saradnici koji su odgovorni za uspostavljanje međusobnog uvažavanja i povjerenja u odnosu sa studentima, uz poštovanje njihove ličnosti i njihovih sloboda prava.

Član 6.

Nastavnik je dužan u praćenju rada i vrednovanju studenata da primjenjuje objektivne, pouzdane i provjerene, kao i ujednačene kriterijume. Dužan je da primjenjuje isključivo parametre relevantne za ocjenjivanje, odnosno iskazano znanje, iznesene činjenice, razumijevanje materije, stečene vještine i pokazanu sposobnost usvojena znanja primjeni u praksi. Nastavnik svoje zahtjeve mora prilagoditi sredstvima koja su pristupačna, literaturi i metodama koje su bile dostupne studentima tokom studiranja ili istraživačkog rada.

«Pozitivna diskriminacija» dopuštena je u vrednovanju samo ukoliko je rezultat doprinosa ili

pomoći studenta u nastavnom procesu. U ovakvim slučajevima moraju se primjenjivati unaprijed prihvaćeni standardi.

Član 7.

U cilju ostvarenja profesionalnog i moralnog odnosa nastavnika prema studnetima zabranjeno je njihovo:

- iskorištavanje,
- šikaniranja,
- diskriminisanje,
- nedolično ponašanje prema njima,
- vrijedanje njihovog dostojanstva, i
- zloupotreba bilo koje druge vrste.

III ODNOS PREMA KOLEGAMA

Član 8.

Kolegijalni odnosi zasnivaju se na:

- međusobnom ličnom i profesionalnom uvažavanju, razumijevanju za lične i profesionalne dileme i probleme, solidarnosti, i zajedničkom formulisanju i ostvarenju specifičnih interesa svih članova akademske

Član 9.

Članovi akademske zajednice dužni su u razmjeni ideja i kritika uvažavati tuđa legitimna mišljenja i stavove. U sučeljavanje ideja i stavova moraju se poštovati ličnost i naučni dignitet oponenta. U kolegijalnoj raspravi o naučnim i istraživačkim problemima mogu se suprostavljati samo naučni, stručni i profesionalni argumenti.

Član 10.

Objektivnost mora biti jedini kriterijum vrednovanja rezultata drugog nastavnika ili suradnika. Saradnicima se mora pružiti neophodna pomoć u naučnom radu i napredovanju, bez pristranosti i uz poštovanje njihove stvaralačke slobode i osnovnih sloboda i prava.

Član 11.

Nastavnici imaju pravo da učestvuju u radu organa upravljanja fakulteta i univerziteta i u vannastavnim aktivnostima, odnosno mogu prihvati obavezu ovakvog sudjelovanja. Obaveza nastavnika i saradnika je da učestvuju u radu stručnih tijela.

IV ODNOS PREMA INSTITUCIJI

Član 12.

Nastavnici su dužni da svojim ponašanjem i profesionalnim angažovanjem čuvaju integritet Univerziteta i svih njegovih institucija, radeći po svom najboljem znanju, savjesno i posvećeno i uspostavljajući odnose s drugim pojedincima ili institucijama uz poštovanje pravila pristojnosti,

morala i ukupne kulture ponašanja.

Član 13.

Nastavnici su dužni poštovati organizaciju akademske institucije, hijerarhiju nastavničkih i drugih zvanja, ovlaštene pojedince i organe u instituciji. Pri toma su slobodni da argumentovano kritikuju organizaciju i način rada institucije, rad organa ili pojedinaca, kao i da predlažu promjenu pravila na kojima počiva institucija

Član 14.

Nastavnici su dužni angažman, karakter i obim obaveza van svoje akademske institucije, uskladiti s radom i interesima institucije u kojoj su u stalnom radnom odnosu.

Nastavnici su dužni da vode računa o mogućem sukobu interesa i (ne) usklađenosti svojih javnih funkcija i privatnog angažovanja s akademskim statusom.

Član 15.

Najgrublje povrede akademskog ponašanja su: neprihvatljivi oblici lobiranja, ucjene, pritisaka, protekcionizam i svi drugi oblici nečasnih uticaja koji vode kršenju stručnih kriterija i standarda u obavljanju akademskih poslova.

V. ODNOS PREMA OKRUŽENJU

Član 16.

Nastavnici učestvuju u društvenom životu kao i svi građani, ali su dužni da lični angažman usklade sa obavezama prema studentima, nastavni i interesima akademske institucije.

Kada istupaju kao privatna lica dužni su da izbjegnu stvaranje utiska da istupaju u ime svojih kolega ili akademske institucije.

Nastavnici ne smiju zloupotrebiti svoj akademski status i autoritet radi ostvarivanja ličnih, porodičnih ili političkih interesa.

OVJERA AKTA**Broj protokola:**

2486-10/09

Oznaka akta:**Datum protokola:**

15.09.2009.

Datum stupanja:

15.09.2009

Odgovorno lice/potpis:(1) *ime i prezime*

Risto Kozomara

titula i zvanje

Prof. dr sci med

potpis**Funkcija potpisnika:**

(1)

Rektor

Zvanični pečat: